

Nr 2/2019

1 lipca 2019

31 grudnia 2019

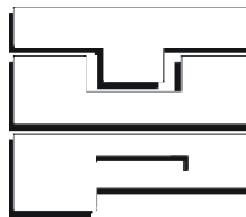
BIULETYN *informacyjny*

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH
SOCIETY OF POLISH TOWN PLANNERS SOCIÉTÉ DES URBANISTES POLONAIS

T R E Ś Ć

KONKURS NA NAJLEPIEJ ZAGOSPODAROWANĄ PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ W POLSCE 2019	<i>str. 1</i>
<i>PRZESTRZEŃ DOBRA DLA LUDZI</i> - PREZENTACJA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH NA WYSTAWIE W NARODOWYM INSTYTUCIE ARCHITEKTURY I URBANISTYKI W WARSZAWIE	<i>str. 5</i>
KONKURS NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ Z ZAKRESU URBANISTYKI, PLANOWANIA I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ W 2018 ROKU	<i>str. 7</i>
KONKURS IM. JERZEGO REGULSKIEGO - PREZENTACJA LAUREATÓW	<i>str. 9</i>
DZIAŁALNOŚĆ I POLA AKTYWNOŚCI RADY TUP	<i>str. 11</i>
MONITORING SPECUSTAWY MIESZKANIOWEJ	<i>str. 12</i>
ZASADY ETYKI PUBLIKACYJNEJ TUP	<i>str. 13</i>
REGULAMINU PRYZNAWANIA TYTUŁU RZECZOZNAWCY TUP	<i>str. 14</i>
JUBLIEUSZ TUP – PIERWSZA KONFERNCJA TUP	<i>str. 16</i>
ZMIANY LEGISLACYJNE ZWIĄZANE Z PROCESEM PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO	<i>str. 18</i>
KRONIKA WYDARZEŃ ZG TUP	<i>str. 19</i>
PUBLIKACJE	<i>str. 23</i>

Koleżanki i Koledzy
CZŁONKOWIE TUP

Oddajemy w Wasze ręce trzeci w kadencji 2018-2021, numer **Biuletynu Zarządu Głównego Towarzystwa Urbanistów Polskich**.

W 3 numerze Biuletynu ZG TUP w kadencji 2018-2021, prezentujemy wyniki konkursów Towarzystwa Urbanistów Polskich, związane z kształtowaniem przestrzeni polskich miast i miasteczek oraz najlepsze urbanistyczne i planistyczne prace dyplomowe wykonywane na uczelniach polskich. Zamieszczamy relację z wydarzeń, w których czynnie uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Głównego TUP.

Z bieżących prac Zarządu Głównego Towarzystwa przedstawiamy przyjęte zasady regulaminu przyznawania tytułu Rzeczoznawcy TUP, zasady etyki publikacyjnej TUP oraz wyniki monitoringu specustawy mieszkaniowej funkcjonującej już rok w Polsce.

W ramach wspomnień Jubileuszowych przedstawiamy krótką relację z pierwszej konferencji TUP, jaka odbyła się w 1930 roku w Krakowie i Katowicach.

Szczególną uwagę pragniemy zwrócić na nową publikację Towarzystwa – Bibliotekę Urbanisty nr 17, która jest pełną relacją z VI Kongresu Urbanistki Polskiej w Gdyni oraz na cykliczne publikacje „Rozwój i środowisko” wydawane w „Przeglądzie Komunalnym”. Podejmujemy również temat ochrony środowiska przyrodniczego, wybrzmiewający w przedstawianych w Biuletynie publikacjach.

Miłej lektury.

Zarząd Główny TUP

Grudzień 2019

XII EDYCJA KONKURSU NA NAJLEPIEJ ZAGOSPODAROWANĄ PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ W POLSCE 2019

*(...) **Przestrzeń publiczną** definiujemy w kategoriach społeczno-ekonomicznych. Rozumiemy ją, jako dobro wspólnie użytkowane, celowo kształtowane przez człowieka, zgodnie ze społecznymi zasadami i wartościami – służące zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnych i ponadlokalnych. O publicznym charakterze przestrzeni decyduje zbiorowy sposób jej użytkowania.*

z KARTY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ III Kongresu Urbanistyki Polskiej w Poznaniu

Konkurs na najlepszą „**przestrzeń publiczną**” jest organizowany przez Towarzystwo Urbanistów Polskich od 13 lat. Co roku promowane są rozwiązania tworzące nową jakość przestrzeni publicznej. Nagradzane są miejsca mające wysoką wartość społeczną, w tym integrujące środowiska lokalne, poprawiające warunki bytowe i jakość życia mieszkańców. Za wartościowe uznaje się również działania przywracające lokalną tożsamość kulturową oraz miejscowe walory przyrodnicze. Dużą uwagę Towarzystwo zwraca na realizacje wykorzystujące fundusze europejskie i samorządowe oraz środki prywatne dla realizacji publicznych celów lokalnych i regionalnych. Nagrody przyznawane są w trzech kategoriach: nowo realizowana, zrewitalizowana oraz zielona przestrzeń publiczna. Liczy się jakość, pomysłowość oraz konsekwencja w tworzeniu miejsc przyjaznych dla ludzi. Wśród nagrodzonych realizacji są przestrzenie publiczne z dużych miast, ale często także małe lokalizacje w układach wiejskich.

W tym roku Konkurs TUP został objęty honorowym patronatem **wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego**. Do konkursu zostało w pierwszym etapie zgłoszonych 17 przestrzeni publicznych. Po długich obradach **Kapituła Konkursu**, w skład której wchodził przedstawiciel:

- Zarządu Głównego Towarzystwa Urbanistów Polskich;
 - Kolegium Towarzystwa Urbanistów Polskich;
 - Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
 - Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju;
 - Związku Miast Polskich;
 - Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki;
 - Izby Architektów RP;
 - Stowarzyszenia Architektów Polskich;
 - Stowarzyszenia Integracja
- przyznała nagrody i wyróżnienia w dwóch kategoriach:
- **Przestrzeń publiczna w zieleni;**
 - **Zrewitalizowana przestrzeń publiczna.**

Kapituła Konkursu przyznała:

- dwie nagrody pierwsze,
- dwie nagrody drugie
- oraz trzy wyróżnienia.

Laureaci kategorii konkursowej:

PRZESTRZEŃ PUBLICZNA W ZIELENI

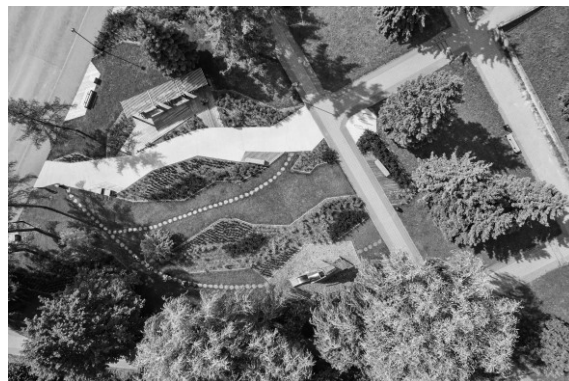
I nagrodę za realizację projektu **Ogrody Krakowian - parki kieszonkowe w Krakowie**, otrzymało **Miasto Kraków**, Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie. Autorem projektu był zespół Kształtowania Przestrzeni Miejskich w Zarządzie Zieleni Miejskiej w Krakowie pod kierunkiem pani architekt krajobrazu - Katarzyny Opałki. Nagrodę przyznano za realizację **14 lokalnych ogrodów miejskich**, czyli parków kieszonkowych, zlokalizowanych w zwartej zabudowie miejskiej lub mieszkalnej zabudowie osiedlowej. Na terenie ogrodów, na niewielkich powierzchniach, wprowadzono nowe funkcje i jakość użytkowania, nadając tymi działaniami zupełnie nowy charakter dotychczas zdegradowanym przestrzeniom miasta. Każdy z parków otrzymał funkcję edukacyjną oraz motyw przewodni, np.: Park Literatury, Park Artystyczny, Park Leśny, Matematyczny czy inny. Zrealizowane ogrody stały się centrum życia społecznego lokalnych mieszkańców proponując odpoczynek w zieleni o wysokiej jakości przestrzennej. Kapituła Konkursu nagrodziła pomysłowość w założeniach parkowych, dbałość o detal małej architektury oraz konsekwencję w realizacji idei Zielonego Krakowa.

II nagrodę za realizację projektu **Wodny Plac Zabaw w Jaworznie** otrzymało **Miasto Jaworzno**. Autorem projektu był zespół pod kierunkiem arch. Roberta Skitka ze STUDIA RS+. Nagrodę przyznano za stworzenie przestrzeni publicznej przyjaznej mieszkańcom, stanowiącej część założenia parkowego o nazwie Jaworzniackie Planty. Jest to przykład dobrej rekonstrukcji miejsca, w którym kilkanaście lat temu funkcjonowała jeszcze kopalnia węgla kamiennego „Kościuszek”. Stworzono przestrzeń o naturalistycznej formie nawiązującej

do krajobrazu doliny rzecznej. Wybudowano sztuczne rozlewisko, wokół którego umieszczono elementy małej architektury, wodne zabawki oraz roślinność o bogatej, kolorowej szacie. Kapituła Konkursu doceniła stworzenie miejsca o wyjątkowej formie przestrzennej, przeznaczonego do odpoczynku i zabawy w oazie przyrody w środku miasta Jaworzno.

Lokalizacja Parku Technologicznego w XI Dzielnicy Krakowa – Podgórze Duchackie. Kraków, 2018 rok (I Nagroda)

Widok z góry Parku Prehistorycznego w Krzesławicach (obszar Krakowa wchodzący w skład Dzielnicy XVII Wzgórze Krzesławickie). Kraków 10 listopada 2018 roku (I Nagroda).

Wyróżnienia w kategorii **Przestrzeń Publiczna w zieleni** przyznano za Rewaloryzacja **Parku Oruńskiego w Gdańsku** dla Miasta Gdańsk (autor projektu arch. Krystyna Kostarczyk reprezentująca Biuro Projektowe AKO ARCHITEKCI) oraz za realizację projektu **Ścieżka edukacyjna na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich w Sko-**

warczu na terenie wsi Skowarcz dla **Gminy Pszczółki** (autor projektu: Pan Piotr Wojczal z zespołem z Biura Projektowego Projektowanie i Obsługa Inwestycji z Gdańska).

Widok z góry Wodnego Placu w Jaworznie. 3 października 2018 roku (II Nagroda).

Laureaci kategorii konkursowej:
ZREWITALIZOWANA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

I NAGRODĘ otrzymał **OPG Property Professionals** za realizację społecznego projektu **OFF Piotrkowska Center w Łodzi**. Pomysłodawcą projektu był inwestor Michał Styś, „autorem - społeczeństwo miasta ŁÓDŹ”. Kapituła Konkursu przyznała nagrodę za stworzenie miejsca wydarzeń kulturalnych, inicjatyw artystycznych i akcji prospołecznych oraz za konsekwentną realizację strategii budowania przestrzeni publicznej nakierowanej na przemysł kreatywny w XIX wiecznej fabryce Franciszka Ramischa w Łodzi. Działania podjęte w Off Piotrkowska powstrzymały degradację przestrzeni pofabrycznej w centrum miasta oraz przyczyniły się do skutecznej rewitalizacji społecznej miejsca poprzez połączenie oddolnych inicjatyw mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców. Kapituła Konkursu doceniła stworzenie kulturalnego i kreatywnego miejsca spotkań oraz zbudowanie potencjału turystycznego miejsca w Łodzi.

II nagrodę otrzymało Miasto Lublin za rewitalizację części Śródmieścia Miasta Lublin. W szczególności nagrodzono **zmianę zagospodarowania Placu Litewskiego oraz przebudowę istniejącego Deptaka** (autorzy projektu: architekci Urszula i Jacek Cieplińscy, Biuro Architektoniczne IDEA s.c. w Lublinie). Nagrodzona rewitalizacja przyczyniła się do wykreowania nowego, wielofunkcyjnego, otwartego wnętrza w istniejącej tkance miejskiej, które jest obecnie wykorzystywane w codziennych i odświętnych działaniach społecznych, kulturalnych oraz gospodarczych miasta. W ramach realizacji założenia uporządkowano przestrzenie i technicznie kluczową w mieście przestrzeń, wzmocniono funkcję rekreacyjno-parkową oraz stworzono czytelną kompozycję w historycznej strukturze miasta. Kapituła Konkursu doceniła również przekształcenie miejsca w przestrzeń zachęcającą do kreatywnego użytkowania, sprzyjającą aktywności społecznej oraz turystycznej w Lublinie.

Zrewitalizowana przestrzeń części Śródmieścia Miasta Lublin. 2018 rok (II Nagroda).

Zrewitalizowana społecznie przestrzeń w centrum Łodzi – OFF Piotrkowska Center. Czerwiec 2018 rok (I Nagroda).

Wyróżnienie w kategorii Zrewitalizowana Przestrzeń Publiczna otrzymało **Muzeum Śląskie w Katowicach** za realizację projektu **Otoczenie łaźni głównej i stolarni na terenie dawnej kopalni Katowice**. Autorem projektu była pracownia architektoniczna P.A. NOVA S.A. w Gliwicach, projektantem głównym dr arch. Stanisław Lessaer. W ramach przekształceń dokonano adaptacji przestrzennej i funkcjonalnej budynku dawnej łaźni głównej do potrzeb muzealnych, obecnie będącej centrum usług i badań dla różnych instytucji kultury i nauki. Wokół zrewitalizowanej zabudowy powstała otwarta przestrzeń publiczna z zielenią parkową, małą architekturą oraz miejscem czasowych ekspozycji wystawowych. Kapituła Konkursu doceniła w szczególności działania związane z uporządkowaniem przestrzeni, zapewnieniem dostępności dla niepełnosprawnych oraz aktywizacją społeczną, kulturalną i edukacyjną.

Ceremonia wręczenia nagród w konkursie organizowanym wspólnie ze Związkiem Miast Polskich odbyła się 16 września 2019 roku w czasie konferencji „*Ochrona i kształtowanie przestrzeni publicznych*”, zorganizowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Towarzystwem Urbanistów Polskich i Narodowym Instytutem Architektury i Urbanistyki. [ZG]

Ceremonia wręczenia nagród i wyróżnień w Konkursie TUP i ZMP na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce za realizację z 2018 roku. Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki, Warszawa 16 września 2019 roku.

Laureaci I Nagrody za najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w zieleni w roku 2018 - Ogrodów Krakowian, czyli parków kieszonkowych w dzielnicach mieszkaniowych w Krakowie.

Wyniki i uzasadnienia rozstrzygnięć Kapituły Konkursowej dostępne są na stronie https://www.tup.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1820%3Awyniki-konkursu-tup-na-najlepiej-zagospodarowan-przestrze-publiczn-w-polsce-2019&catid=70%3Akonkursy-na-przestrzen&lang=pl

PRZESTRZEŃ DOBRA DLA LUDZI PREZENTACJA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH NA WYSTAWIE W NARODOWYM INSTYTUCIE ARCHITEKTURY I URBANISTYKI W WARSZAWIE

Prezentacja „Przestrzeni dobrych dla ludzi”, ocenianych w ramach II etapu w konkursie TUP i ZMP na najlepiej zrealizowaną przestrzeń publiczną w Polsce. Warszawa, NIAiU, 16 września 2019 roku.

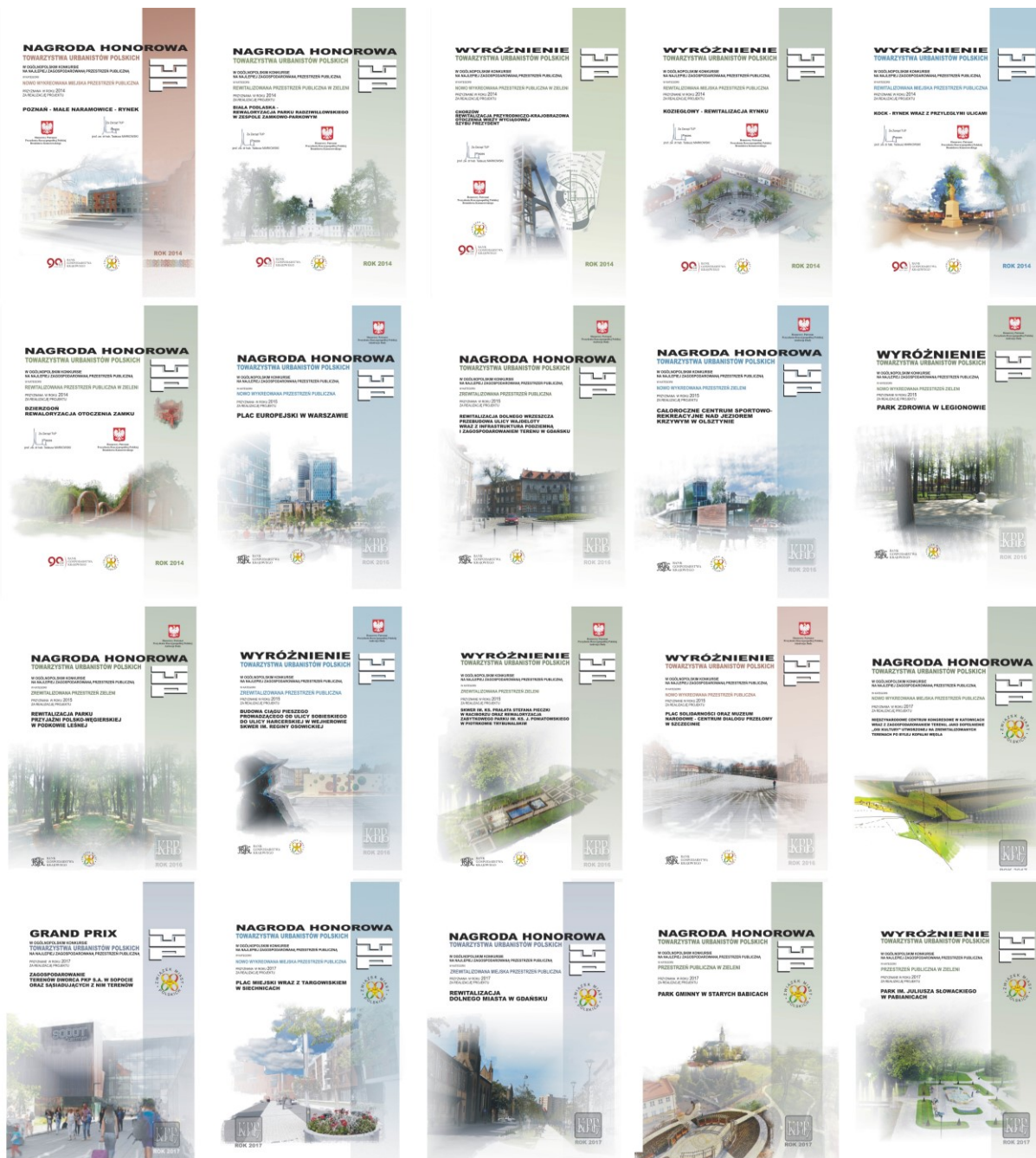
Wręczeniu nagród za najlepiej zrealizowaną przestrzeń publiczną w Polsce, które odbyło się 16 września 2019 roku, towarzyszyła wystawa fotografii z miejsc zgłoszonych do konkursu w roku 2019. Oprócz nagrodzonych i wyróżnionych realizacji, tj.: Ogrody Krakowian, Off Piotrkowska Center w Łodzi, Wodny Plac Zabaw w Jaworznie, Plac Litewski w Lublinie, Park Oruński w Gdańsku, Muzeum Śląskie w Katowicach oraz Ścieżka Edukacyjna w Skowarczcu, zaprezentowano również takie miejsca jak: Dziedziniec Wzgórza Zamkowego w Kielcach, Park Gminny w Lubochni, Plac Jana Pawła II w Opolu, Plac z Gruszą w Pruszczu Gdańskim, Plac Literatury w Szczecinie oraz Zalew Zadębie w Skierniewicach.

Wystawa była również krótką retrospekcją miejsc nagrodzonych w konkursie

w latach 2014-2018. Zaprezentowano dyplomy wręczone laureatom w poprzednich edycjach.

Wystawa „Przestrzeń dobra dla ludzi” została zorganizowana przez Zarząd Główny TUP przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie. Kuratorem wystawy była Kol. Anna Aneta Tomczak – wiceprezes TUP. Obecnie prezentowane realizacje najlepszych przestrzeni publicznych prezentowane na wystawie, oglądać można w siedzibie TUP na ul. Lwowskiej 15, lok. 100 w Warszawie.

Patronem wystawy, podobnie jak konkursu na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce, byli: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Związek Miast Polskich oraz Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki w Warszawie. [ZG]

Prezentacja Laureatów Konkursu TUP i ZMP na najlepiej zrealizowaną przestrzeń publiczną w Polsce. **Przestrzenie publiczne dobre dla ludzi** – nagrodzone i wyróżnione w latach 2014-2019 (wybrani laureaci). Wystawa TUP w siedzibie NIAiU wykonana we współpracy z MKiDN, 16 września 2019 roku.

KONKURS TUP NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ Z ZAKRESU URBANISTYKI, PLANOWANIA I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ W 2018 ROKU

Jedną z najdłużej trwających inicjatyw TUP-u jest organizowany od 1956 roku konkurs na najlepsze *prace dyplomowe z zakresu urbanistyki i planowania przestrzennego*, wykonywane na wyższych uczelniach. Od 1994 roku konkursy przeprowadza Zarząd Główny TUP, a od 2007 roku nagrody przyznawane są w dwóch kategoriach: *projektowanie urbanistyczne i studia dotyczące zagadnień gospodarki przestrzennej*. Tematyka zgłaszanych prac jest wielodyscyplinarna. Najczęściej dotyczy ona aspektów przestrzennych, w szczególności: struktury i formy miasta, konkurencyjności przestrzeni urbanistycznej, racjonalności użytkowania terenu, jakości życia w środowisku antropogenicznym oraz kreowania przestrzeni człowieka za pomocą zieleni. Konkurs nie ma ograniczeń skali, dlatego ocenie poddawane są miejscowe, regionalne i krajobrazowe rozwiązania przestrzenne.

W roku 2019 Kapituła Konkursu Towarzystwa Urbanistów Polskich o *Doroczne Nagrody TUP za prace dyplomowe z zakresu urbanistyki, planowania i gospodarki przestrzennej obronione w 2018 roku*, w składzie: *dr inż. arch. Tomasz Majda* - przewodniczący (TUP o. Warszawa), *dr inż. arch. Małgorzata Mirecka* - sędzia referent (TUP o. Warszawa), *prof. dr hab. arch. Nina Juzwa* (TUP o. Katowice), *dr inż. arch. kraj. Renata Giedych* (TUP o. Warszawa), *arch. Krzysztof Ozimek* (SARP), *Marek Kuzaka* (AMS) przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

W kategorii

PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE

Nagrodę przyznano pani mgr inż. arch. **Elżbiecie JANISZEWSKIEJ** za pracę pt. *Industrialny ogród wrażeń - jako element miejskiego systemu zieleni i przestrzeni publicznych 'green line'*, wykonaną pod kierunkiem **dr inż. arch. Anety Tomczak** na Wydziale Architektury Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej. Wyróżnienie przyznano panu mgr inż. arch. **Tomaszowi JAKUBOWSKIEMU** za pracę pt. *Kształtowanie przestrzeni publicznych Doliny Wisły w Warszawie*, wykonaną pod kierunkiem **dr hab. inż. arch. Katarzyny Pluty**, prof. PW na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej oraz panu **mgr inż. arch. Tomaszowi TWAROGOWI** za pracę pt. *Koncepcja zagospodarowania terenów portowych oraz poprzemysłowych w Sydney - Rozelle Bay*, wykonaną pod kierunkiem **prof. dr hab. inż. arch. Elżbiety Węclawowicz-Bilskiej** oraz **dr inż. arch. Hanny Hrehorowicz-Gaber** na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej.

W kategorii

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Nagrodę przyznano panu **mgr Piotrowi KRYCZCE** za pracę pt. *Scenariusze lokalizacji zespołów budownictwa wysokościowego we Wrocławiu*, wykonaną pod kierunkiem **prof. dr hab. inż. arch. Roberta Masztalskiego** na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej.

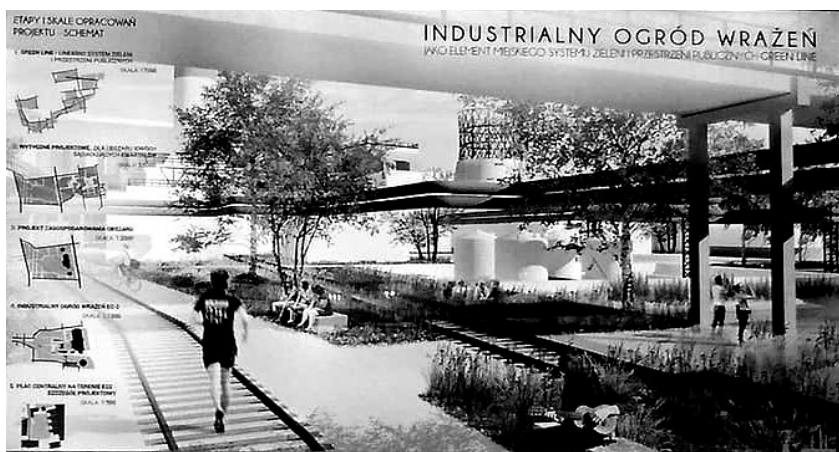
Wyróżnienie przyznano pani mgr **Aleksandrze FEREK** za pracę pt. *Partycypacja społeczeństwa w procedurze sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w Polsce oraz w Hiszpanii i Holandii*, wykonaną pod kierunkiem **dr hab. Marty Romańskiej, prof. UJ**, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Rozdanie nagród i wyróżnień odbyło się 7 września 2019 roku podczas targów MURATOR EXPO w Warszawie. Uroczystości towarzyszyła dyskusja na temat *Ładu przestrzennego i jakości krajobrazu architektonicznego w Warszawie*. Szukano odpowiedzi na pytania: *Czy krajobraz naturalny Warszawy jest należycie chroniony (?), Jak powinna być kształtowana sylweta Warszawy (?), W jakim trybie powinny być wylaniane projekty architektoniczne w głównych przestrzeniach publicznych (?)* oraz *Co stoi na przeszkodzie w podjęciu przez Radę Miasta Stołecznego Warszawy uchwały reklamowej (?)*. Debatę prowadził Prezes TUP dr inż. arch. Tomasz Majda.

[ZG]

Laureatka Konkursu - mgr **Aleksandra FEREK** odbierająca wyróżnienie w kategorii Gospodarka Przestrzenna.

Industrialny ogród wrażeń - jako element miejskiego systemu zieleni i przestrzeni publicznych 'green line'. Prezentacja pracy dyplomowej mgr inż. arch. **Elżbiety JANISZEWSKIEJ**, wykonanej pod kierunkiem dr inż. arch. Anety Tomczak na Wydziale Architektury Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej.

Laureaci oprócz Dyplomów Honorowych otrzymali również nagrody finansowe. Partnerem oraz sponsorem konkursu była firma AMS. Szczegółowe informacje dotyczące laureatów konkursu można znaleźć na stronie:

https://www.tup.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1819%3Awyniki-konkursu-tup-na-dyplomy-obronione-w-2018-r&catid=69%3Akonkursy-dyplomowe&lang=pl

KONKURS IM. JERZEGO REGULSKIEGO PREZENTACJA LAUREATÓW

Nagroda w IV edycji Konkursu imienia Jerzego Reguły w kategorii „Idea”.

Istotnym dla rozwoju lokalnej samorządności jest organizowany od 2016 roku konkurs o Nagrodę **im. Jerzego Reguły**, przyznawaną przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz Towarzystwo Urbanistów Polskich. W konkursie doceniane są wybitne osiągnięcia w kreowaniu ładu przestrzennego i rozwoju samorządu terytorialnego. Kapituła Nagrody im. Jerzego Reguły, obradująca w tym roku w dniu 30 lipca 2019 roku pod przewodnictwem Jerzego Stępnia - Prezesa Rady Fundatorów FRDL oraz Tomasza Majdy - Prezesa TUP, wyłoniła zwycięzców w tegorocznej edycji konkursu.

Spośród wszystkich kandydatów Kapituła wybrała najlepszych pomysłodawców w kreowaniu ładu przestrzennego zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz autorów projektów wzmacniających samorządność terytorialną. W IV edycji Konkursu imienia Jerzego Reguły Kapituła przyznała trzy nagrody i dwa wyróżnienia

Kategoria IDEA

NAGRODA:

Miejska Pracownia Urbanistyczna w Łodzi za pracę: Łódź „Powrót do miasta” – realizacja idei rozwoju przestrzennego. Ideą „Powrotu do miasta” objęty został cały obszar Łodzi, ze szczególnym uwzględnieniem centrum oraz terenów obrzeżnych. Większość rozwiązań kierunkowych oraz działań przestrzennych skoncentrowano w Strefie Wielkomiejskiej - najstarszej i największej strukturze miejskiej w Łodzi.

Kategoria

REALIZACJA DZIEŁA

Kapituła nie przyznała nagrody w tym roku.

Kategoria

WIEDZA i UPOWSZECHNIANIE

NAGRODA

Gmina Stare Babice za pracę „Planowanie przestrzenne w gminie Stare Babice” - przewodnik dla mieszkańca. Ogólnodostępny, jasny i transparentny przewodnik dotyczący planowania przestrzennego w gminie Stare Babice powstał z potrzeby zgłaszanej przez mieszkańców gminy.

WYRÓŻNIENIE

Justyna Martyniuk-Pęczek, Tomasz Parteka, Olga Martyniuk za efekt grantu naukowego w postaci recenzowanej pracy pt. „**Gniazda przedsiębiorczości w polskim modelu miasta krawędziowego**” (Wyd. Politechniki Gdańskiej), a w niej wprowadzone nowe pojęcia, bogaty materiał ilustracyjny: analizy GIS, schematy, modele, tabele. W grancie podjęto problem opisu zjawiska polskiej suburbanizacji. Głównym obszarem badań stał się obszar metropolitalny Gdańsk-Gdynia Sopot, jednak by nakreślić tło problemu, w pracy uwzględniono również kontekst ogólnopolski i światowy.

Kategoria

AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

NAGRODA

Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” za pracę „**Rozwój społeczeństwa obywatelskiego przy użyciu narzędzi partycypacji społecznej**”, czyli społeczna energia napędzana siłą Stocznii. Obszar badań to cała Polska, ze szczególnym uwzględnieniem samorządów lokalnych chcących wdrożyć działania aktywizujące lokalne społeczności

WYRÓŻNIENIE

Fundacja Anna w Gostkowie za pracę: **Kamienne pamiętniki**, w której opisano zatrzymanie dewastacji cmentarza i zabezpieczenie pięknych budowli kultu religijnego przed całkowitym zniknięciem, odremontowanie pięknej kaplicy nagrobnej, naprawę pozostałości rozkradzonych murów cmentarnych, proces ułożenia na swoje dawne miejsce historycznych relikwów, dzięki czemu powstała kamienna chatka oraz odnowienie alei cmentarza o długości około 200m. Praca opisuje również oczyszczenie terenu i posadzenie wielu różnorodnych roślin oraz zebranie i ułożenie w całość kamiennych tablic.

Ceremonia wręczenia Nagród odbyła się podczas spotkania Jubileuszowego z okazji 30-lecia Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w dniu **18 września 2019 roku** w Warszawie w Hotelu Bellotto (Pałac Prymasowski).
[ZG]

Relacja fotograficzna z wręczenia Nagrody im. Jerzego Regulskiego. Warszawa, 18 września 2019 roku, Pałac Prymasowski

DZIAŁALNOŚĆ I POLA AKTYWNOŚCI RADY TUP

Rada TUP działa w składzie wyłonionym przez Walny Zjazd Delegatów TUP i w kadencji 2018-2021 liczy 16 członków. W bieżącej kadencji przewodniczy Radzie **prof. dr hab. inż. arch. Piotr Lorens**. Rada TUP jest tworzona i działa na podstawie Regulaminu Rady Towarzystwa Urbanistów Polskich, przyjętego przez Radę TUP w dniu 14 czerwca 2019 roku na podstawie § 24 Statutu TUP. Podczas zwoływanych spotkań (średnio 4-6 razy do roku) dyskutowane są kwestie sformułowane we wcześniejszym zaproszeniu od Przewodniczącego Rady, zgodnie z przyjętym na początku zebrania porządkiem obrad.

W bieżącej kadencji członkowie Rady TUP wskazali na kilka kluczowych kwestii, które powinny stanowić ważne pola aktywności Rady. Jako strategiczny i długofalowy cel swoich działań członkowie Rady uznali wypracowanie własnego poglądu i stanowiska na kwestię gospodarowania przestrzenią i jej ochrony. W konsekwencji toczonych dyskusji Rada TUP podejmie próbę przygotowania założeń reformy systemu planowania przestrzennego w Polsce. Jako tematy bieżące, które są systematycznie przedmiotem debat podczas kolejnych zebrań Rady TUP, podejmowane są następujące zagadnienia:

- **idea planowania zintegrowanego** ze szczególnym uwzględnieniem lokalnego szczebla planowania przestrzennego, skutkujące przygotowaniem stanowiska Rady TUP pt.: „*Warunki i cechy sprawnego, regulacyjnego planowania przestrzennego na poziomie lokalnym*”;
- dylematy i **praktyka planowania miejscowego** w kontekście zasad ochrony dziedzictwa historyczno-kulturowego w formie lokal-

nych ewidencji zabytków oraz ustawy krajowej i lokalnych uchwał reklamowych;

- kwestia **zawodu urbanisty/planisty** wobec braku samorządu zawodowego, ze wskazaniem potrzeby zdefiniowania zawodu urbanisty oraz określenia zakresu wiedzy niezbędnej do wykonywania tego zawodu;
- określenie roli i zaangażowania Rady TUP w przygotowaniu do kolejnego **Kongresu Urbanistyki Polskiej** w Poznaniu w 2021 roku w charakterze ciała doradczego, szczególnie w dwóch aspektach: określenia problematyki Kongresu i sformułowania Deklaracji Programowej;
- aktywna partycypacja w przygotowaniach do obchodów **100-lecia Towarzystwa Urbanistów Polskich** w 2023 roku.

Działania Rady odbywają się w ścisłej i systematycznej współpracy merytorycznej i organizacyjnej z Zarządem Głównym TUP, czego wyrazem jest obecność Prezesa i Sekretarza ZG TUP na posiedzeniach Rady oraz Przewodniczącego Rady TUP na posiedzeniach Zarządu Głównego.

Członkowie Rady TUP deklarują chęć współpracy o charakterze doradczym odnośnie wszelkich kwestii związanych z kształtowaniem systemu planowania przestrzennego w Polsce z różnymi podmiotami publicznymi, współodpowiedzialnymi za gospodarowanie przestrzenią i kształtowanie ładu przestrzennego. Wolą członków Rady TUP jest aktywny udział w kluczowych dyskusjach dotyczących tych kwestii, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów społeczno-kulturowych oraz środowiskowych, często-króć pozostających w cieniu aspektów ekonomicznych i komercyjnych.

[MSz] członek Rady TUP

MONITORING SPECUSTAWY MIESZKANIOWEJ

Towarzystwo Urbanistów Polskich śledzi proces realizacji specjalnych przepisów mieszkaniowych, czyli tzw. specustawy mieszkaniowej, która obowiązuje w Polsce od 2018 roku. Przypomnijmy, że budynki o funkcji mieszkalnej mogą być realizowane na terenach które nie są w miejscowych planach wyznaczone pod budownictwo mieszkaniowe i na zasadach niezgodnych z planami miejscowymi. TUP był przeciwnikiem wprowadzenia takich niezgodnych z duchem „kontynuacji planowania przestrzennego” zasad w miastach i miasteczkach polskich.

Na posiedzeniu ZG TUP we wrześniu 2019 roku analizowano proces realizacji specustawy mieszkaniowej. Podstawą była analiza, jaką wykonała **Katarzyna Dzieciół, project manager w firmie doradczej Upper Property**, która odpowiada za przygotowanie projektów w trybie specustawy oraz na bieżąco analizuje, jak ustawa działa w praktyce (analizę przedstawili Kol. Bartłomiej Kolipiński oraz Kol. dr Tomasz Sławiński).

Jak wynika z przedstawionych badań „W ciągu roku (sierpień 2018 - sierpień 2019) we wszystkich wojewódzkich dziennikach urzędowych poszczególnych województw w Polsce opublikowano łącznie 45 uchwał o lokalizacji inwestycji mieszkaniowych. Tylko 32 z nich to specuchwały pozytywne. Aż 12 to uchwały, na mocy których radni miast postanowili odmówić ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, natomiast jedna uchwała dotyczyła zmiany wcześniejszej specuchwały pozytywnej. Liczba mieszkań, których budowa mogłaby ruszyć na podstawie nowej ustawy, to raptem 3550, przy założeniu, że wcześniej otrzymają one pozwolenia na budowę”. Należy zauważyć, że jest to

niewielka liczba podjętych inicjatyw niezgodnych z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. „Liczba uchwał lokalizacyjnych wydanych w tym trybie w zeszłym roku stanowi raptem 0,6 proc. wszystkich wydanych w 2018 r. pozwoleń na budowę dla budynków wielorodzinnych i 0,03 proc. wszystkich pozwoleń budowlanych dla inwestycji mieszkaniowych w kraju. W statystykach króluje Grójec. Tu w trybie specustawy powstać ma pięć inwestycji, w których znajdzie się 496 lokali. Następne miejsce zajmuje Piotrków Trybunalski z dwoma inwestycjami na 456 mieszkań, a kolejne Kędzierzyn-Koźle (jedna inwestycja na 344 mieszkania)”. Jak wynika z analizy wśród specinwestycji przeważa zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (26 uchwał w trybie specustawy). Domy jednorodzinne również są przedmiotem zainteresowań inwestorów (pięć specuchwał). Jedna inwestycja mieszana, czyli wiele i jednorodzinna została również przyjęta w Stargardzie. W zestawieniu nie było w sierpniu b.r. inwestycji zlokalizowanych w stolicy, gdzie żaden wniosek nie przeszedł całej ścieżki (największe miasto, gdzie uzyskano zgodę na budowę w trybie specustawy, to Katowice – chodzi o inwestycję dla 55 mieszkań). Były jednak wnioski, które w chwili publikacji badań czekały na rozpatrzenie.

[ZG]

Zachęcamy do zapoznania się z pełnymi wynikami badań Pani Katarzyny Dzieciół na stronie:

https://www.linkedin.com/pulse/specustawa-mieszkaniowa-i-o-co-ten-ha%C5%82as-katarzyna-dzi%C4%99cio%C5%82?articleId=6570236666068500480#comments-6570236666068500480&trk=public_profile_article_view

ZASADY ETYKI PUBLIKACYJNEJ TUP

ZG TUP opracował oraz przyjął **Zasady Etyki Publikacyjnej TUP**. Ich celem jest wypunktowanie podstaw jakie TUP jako wydawca poszczególnych publikacji stosować będzie w celu przeciwdziałania nieuczciwym praktykom publikacyjnym i wydawniczym. Było to jednym z warunków wnioskowania o wpisanie Towarzystwa na ministerialną listę wydawnictw naukowych, a co za tym idzie przyznania 70 punktów monografiom wydawanym przez TUP.

Przypominamy, że tradycje wydawnicze TUP sięgają czasów międzywojennych. Towarzystwo Urbanistów Polskich w 20-leciu międzywojennym zaczęło wydawać **Biuletyn Informacyjny**. Wydawało go również w czasie II Wojny Światowej w Anglii. Po Wojnie wydawaliśmy w różnych okresach czasopismo **Miasto, Urbanistę oraz Przegląd Urbanistyczny**. W 2018 roku zostaliśmy współwydawcą **Biuletynu**, wydawanego od lat 50-tych przez **Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk**. TUP jest również wydawcą serii **Biblioteka Urbanisty** oraz innych monografii. Wspólnie z wydawnictwem ABRYS, Związkiem Miast Polskich i Instytutem Rozwoju Miast i Regionów wydajemy od 2019 r. **dodatek do Przeglądu Komunalnego - Rozwój i Środowisko**.

Zasady Etyki Publikacyjnej (przedstawione obok) obejmują 11 punktów, których treść i podstawy merytoryczne bazują na wytycznych Komitetu do Spraw Etyki Publikacyjnej (COPE) i praktyce innych Wydawnictw.

[TM]

1. *Decyzje wydawnicze podejmowane są przez Kolegium Wydawnicze, lub delegowanego przez nie członka.*
2. *Decyzja o przyjęciu propozycji wydawniczej podejmowana jest na podstawie zgodności w/w pracy z profilem tematycznym wydawnictwa. Propozycję wydawniczą cechować musi także oryginalność opracowania i przydatność dla dziedziny nauki, do której się odwołuje.*
3. *Prace autorskie i zawarte w nich treści do czasu opublikowania pozostają poufne – nie mogą zostać udostępnione osobom trzecim z wyłączeniem tych osób, które bezpośrednio związane są z procesem wydawniczym (w tym m.in. recenzentom i potencjalnym recenzentom, autorom, współautorom, redaktorom, randzie naukowej).*
4. *Redakcja zobowiązana jest do zapewnienia dwóch anonimowych, niezależnych recenzji pracy, wykonanych przez recenzentów, w stosunku do których, zgodnie z najlepszą wiedzą Redakcji - nie zachodzi konflikt interesów względem autora i przedłożonych do publikacji przez niego badań.*
5. *Nieprzyjęte do publikacji prace, nie mogą być udostępniane w całości lub części przez wydawnictwo bez pisemnej zgody autorów.*
6. *Autor zobowiązany jest do przedłożenia oryginalnej pracy. Niedopuszczalne jest składanie do propozycji druku prac, które są plagiatem lub autoplgiatem w całości lub w części. Podanie źródeł cytowań i klarowne ich oznaczenie, jest konieczne.*
7. *Praktyki takie jak ghostwriting i guestauthorship są zakazane, a ich wykrycie skutkuje odrzuceniem pracy.*
8. *Publikacja powinna być przygotowana wg wytycznych technicznych ustalonych przez Wydawnictwo w procesie publikacyjnym.*
9. *Szczegółowe warunki publikacji reguluje umowa zawarta pomiędzy Wydawnictwem, a Autorem (Autorami) pracy.*
10. *Recenzent zobowiązany jest do sporządzenia obiektywnej i zgodnej ze są najlepszą wiedzą recenzji wydawniczej.*
11. *Recenzent zobowiązany jest do wykonania recenzji w terminie ustalonym wspólnie z Wydawnictwem. W przypadku niemożności wykonania recenzji w terminie, zobowiązany jest do poinformowania o tym fakcie, oraz ustalenia dalszego postępowania.*

REGULAMIN PRYZNAWANIA TYTUŁU RZECZCZOWAWCY TUP

Tytuł Rzecznawcy TUP jest statutowym przywilejem Członków Towarzystwa, głęboko osadzonym w naszej stowarzyszeniowej tradycji. Konieczność zmiany sposobu jego nadawania wyniknęła w maju 2016 roku wraz z nowelizacją ustawy Prawo o stowarzyszeniach, która określiła, iż: *„ogólnokrajowe stowarzyszenia zrzeszające osoby wykonujące określony zawód lub zawody pokrewne, podejmujące zadania w zakresie rozpowszechniania wiedzy specjalistycznej i podnoszenia poziomu zawodowego w ramach wewnętrznego systemu potwierdzania kwalifikacji i umiejętności – określają w statucie te zadania oraz zakres i sposób ich realizacji”*.

Nasze Towarzystwo zrzeszając osoby wykonujące określony zawód od lat realizuje swoje cele m.in. poprzez *gromadzenie, rozwijanie i upowszechnianie wiedzy o zasadach gospodarowania przestrzenią*. Jednocześnie wśród naszych Członków panuje dość powszechne przekonanie, iż TUP powinien próbować w pewnych kwestiach wypełnić lukę po zlikwidowanych Izbach Urbanistów i kontynuować niektóre funkcje samorządu zawodowego w ramach struktur stowarzyszeniowych. Towarzystwo powinno zatem dostosować się do znowelizowanych przepisów ustawy, szerzej wspierając rozwój zawodu urbanisty. W trakcie przeprowadzonej dyskusji uznano, że właściwym polem takiej aktywności może być osadzona w tradycji instytucja *„tytułu rzeczoznawcy TUP”*.

Wymagane znowelizowaną ustawą zmiany w Statucie TUP wprowadziliśmy na ostatnim Walnym Zjeździe w Gdańsku w czerwcu 2018 roku. Wprowadzony znowelizowanym Statutem Wewnętrzny system potwierdzania kwalifikacji i umiejętności ma na celu doskonalenie i rozpowszechnianie wiedzy specjalistycznej oraz podnoszenie poziomu zawodowego członków Towarzystwa.

W tym celu Zarząd Główny ma powoływać Grupy problemowe, których zadaniem jest w szczególności określanie zakresu kwalifikacji i umiejętności niezbędnych do uzyskania tytułu Rzecznawcy Towarzystwa w poszczególnych specjalnościach zawodowych urbanisty. Kwalifikacje i umiejętności członków posiadających lub ubiegających się o tytuł Rzecznawcy Towarzystwa potwierdzać ma Komisja Kwalifikacyjna Rzecznawców, działająca w składzie 7-osobowym pod kierunkiem Przewodniczącego wyłonionego z jej grona. Komisja kwalifikacyjna i Grupy problemowe mają działać w oparciu o regulamin przyznawania tytułu Rzecznawcy Towarzystwa oraz Zasady Etyki Towarzystwa.

W maju ubiegłego roku Zarząd Główny przyjął uchwałę nr 18a/05/2019 określającą zasady przyznawania tytułu „Rzecznawcy Towarzystwa Urbanistów Polskich”, oraz zakres i sposób określania specjalności, w jakich tytuł ten jest nadawany. Tytuł ten jest przyznawany po przejściu postępowania kwalifikacyjnego, określonego regulaminem. Rzecznawcą TUP może zostać osoba, która jest członkiem Towarzystwa Urbanistów Polskich, posiada znaczący dorobek zawodowy lub naukowy w zakresie urbanistyki, planowania przestrzennego lub wnioskowanej specjalności, posiada wykształcenie wyższe, korzysta w pełni z praw publicznych. Osoba ta będzie też musiała posiadać rekomendację właściwej co do specjalności Grupy problemowej, które będą systematycznie powoływane. Wyjątkiem jest specjalność „planowanie przestrzenne”, gdzie tytuł Rzecznawcy TUP można uzyskać z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego. Dotyczy to członków Towarzystwa, którzy uzyskali i utrzymali status lub tytuł „Rzecznawcy TUP”, nadany w oparciu o dotychczasowe regulacje, nabyli uprawnienia do projektowania w planowaniu

przestrzennym na podstawie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym, nabyli uprawnienia urbanistyczne na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, albo też posiadają kwalifikację do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

Rzecznawca TUP ma prawo świadczenia usług eksperckich za pośrednictwem Towarzystwa, udziału w projektach i działaniach Towarzystwa na polu zawodowym, korzystania w swej działalności ze wsparcia Towarzystwa, na zasadach określonych przez Komisję Kwalifikacyjną i zaakceptowanych przez Zarząd Główny. Obowiązkiem rzeczoznawcy TUP jest przestrzeganie regulaminu przyznawania tytułu rzeczoznawcy TUP, wspieranie działania właściwej Grupy problemowej i przestrzeganie jej regulaminu. Rzecznawca TUP obowiązany jest też corocznie zgłaszać do Zarządu Głównego TUP wykaz opinii i opracowań przy sporządzaniu których powołał się na tytuł Rzecznawcy TUP.

Tytuł Rzecznawcy TUP nadaje się w specjalnościach, których wykaz określa Zarząd Główny Towarzystwa. Obecnie lista ta, zgodnie z uchwałą ZG z listopada 2019 roku obejmuje poza planowaniem przestrzennym: planowanie regionalne, projektowanie urbanistyczne, rewitalizacja urbanistyczna, urbanistyka społeczna, urbanistyka operacyjna, ochrona dziedzictwa urbanistycznego, ekofizjografia urbanistyczna, ruralistyka, projektowanie krajobrazu, systemy transportowe i mobilność, geoinformacja i analiza urbanistyczna, prawo zagospodarowania przestrzeni.

W celu określenia zakresu kwalifikacji i umiejętności niezbędnych do uzyskania tytułu, członkowie Towarzystwa mogą inicjować tworzenie Grup problemowych w poszczególnych specjalnościach zawodowych urbanisty. Inicjatorzy opracowują projekt regulaminu grupy, określający w szczególności: specyfikę specjalności, kryteria zawodowe lub naukowe, jakie musi spełniać kandydat na rzeczoznawcę w danej specjalności, a także sposób weryfikacji tych kwalifikacji.

Zarząd Główny powołał Komisję Kwalifikacyjną Rzecznawców TUP, która ma koordynować działania Grup problemowych, opiniować projekty ich regulaminów oraz potwierdzać kwalifikacje i umiejętności członków posiadających lub ubiegających się o tytuł Rzecznawcy TUP. Tytuł ten nadaje w drodze uchwały Zarząd Główny TUP. W szczególnych przypadkach Zarząd Główny może też tytuł cofnąć lub zawiesić. Rzecznawca TUP będzie wpisany do rejestru rzeczoznawców TUP oraz otrzyma zaświadczenie z określeniem specjalności i numeru ewidencyjnego w rejestrze, wnosząc stosowną opłatę z tym związaną (200 zł). Zarząd Główny Towarzystwa prowadzi i aktualizuje rejestr Rzecznawców TUP, który będzie udostępniony na stronie internetowej Towarzystwa.

Na stronie tej (www.tup.org.pl) w menu głównym pojawiła się już zakładka „**Rzecznawcy TUP**”, gdzie umieszczone będą informacje o działaniach związanych z funkcjonowaniem Grup problemowych, Komisji kwalifikacyjnej i samych rzeczoznawców.

Zachęcamy do włączenia się w nurt działalności Towarzystwa, związany z doskonaleniem zawodowym i funkcjonowaniem tytułu Rzecznawcy TUP. Od 9 marca 2020 roku, dla zarejestrowanych użytkowników naszej strony internetowej, dostępny będzie rozszerzony pakiet informacyjny na temat możliwości nadania tytułu Rzecznawcy TUP oraz świadczenia odpłatnych usług eksperckich w imieniu Towarzystwa. Dla zarejestrowanych użytkowników uruchomiony tam zostanie też specjalny formularz zgłoszeniowy. Osoby, które nie będą mogły zarejestrować się na stronie proszone są o kontakt mailowy pod adresem [**rzecznawcy@tup.org.pl**](mailto:rzecznawcy@tup.org.pl)

Pisząc pod ten adres można uzyskać więcej szczegółowych informacji, otrzymać Regulamin przyznawania tytułu rzeczoznawcy TUP oraz poznać zasady prowadzenia działalności eksperckiej pod szyldem Towarzystwa. Ustalone już zostały zasady i formy prowadzenia tej działalności, podstawy marketingu i pozyskiwania zleceń oraz system wynagradzania ekspertów. Wydaje się, że działalność ekspercka może stać się jedną z ważnych aktywności członków TUP.

[MB]

JUBILEUSZ 100. TOWARZYSTWA URBANISTÓW POLSKICH PIERWSZA KONFERENCJA TUP KRAKÓW - KATOWICE 1930

W tym roku mija 90 lat od pierwszej konferencji Towarzystwa Urbanistów Polskich, która odbyła się w październiku 1930 roku w dwóch miastach Polski: Krakowie i Katowicach. Uczestnicy debatowali nad różnymi zagadnieniami urbanistyki w ówczesnej Polsce, a tematy wystąpień obrazowały „*nowoczesne cele i główne wytyczne planowania miast w dobie -obecnej-*”. Podczas obrad postawiono następujące pytania:

1. *Jakie są cele i zadania miasta nowoczesnego?*
2. *Czy miasto -dzisiejsze- zadania te spełnia?*
3. *Jak osiągnąć właściwy kształt i ożywić funkcje, odpowiadające potrzebom wieku XX?*

Odpowiedzi wybrzmiały w poszczególnych prelekcjach uczestników konferencji i w publikacji pokongresowej wydanej w miesięczniku „DOM-OSIEDLE-MIESZKANIE” w 1931 roku.

Uznano, że „*Cel miasta nowoczesnego to nie tylko stworzenie mieszkań dla ludności, ale stworzenie warunków rozwoju kulturalnego, stworzenie warsztatu produkcji materialnej oraz (...) produkcji duchowej narodu (...)*”. Tadeusz Tołwiński pisał, że „*W mieście dzisiejszym zagrał nowy czynnik, dotychczas w ustroju urbanistycznym niemal zupełnie nieznan lub znany i wpływający w niewielki tylko stopniu – czynnik potężny w życiu jednostki i społeczeństwa – c z a s. (...) Zamiast przeważającej dawnej statyki miasta stajemy dziś w obliczu jego potężnej i nieraz trudnej do opanowania – dynamiki*”. Ciekawa była również sentencja obrazująca konieczne działania w mieście z początku XX wieku, głosząca trzy główne hasła: po pierwsze: *osiągnięcie minimum przestrzeni, traconej nie-*

produkcyjnie dla potrzeb miasta; po drugie: osiągnięcie minimum materiału użytego do budowy dla osiągnięcia określonego celu; po trzecie: osiągnięcie minimum czasu zużytego do budowy i do jej użytkowania”. Jak miałyby się to przekładać na proces planowania? Całość miasta – dzielnica lub nowy blok mieszkalny, bez względu na skalę powinny być założone na terenie tak dobranym, żeby jego wyposażenie techniczne zabezpieczało komfort życia i celowe funkcjonowanie. Faktyczne zagospodarowanie powinno być syntezą planu zabudowania oraz planu regionalnego. Tereny budowlane powinno się wyznaczać uwzględniając ich właściwości topograficzne, geologiczne i pejzażowe oraz po dokładnej analizie uwarunkowań komunikacyjnych. Podstawą pracy urbanisty powinny być trzy hasła „*minimum odległości, minimum materiału oraz minimum czasu*”. Młoda Polska miała nadrobić zaległości również i w dziedzinie „*spójnej urbanistyki*”.

Konferencja trwała trzy dni. Uroczyście otworzył ją ówczesny prezes TUP – arch. Adam Paprocki. Obrady rozpoczęto 2 października 1930 roku w Sali Miejskiego Muzeum Przemysłowego w Krakowie a zakończono 4 października w Katowicach w auli Syndykatu Polskich Hut Żelaznych. Pierwszego dnia odbyło się również wieczorne spotkanie towarzyskie uczestników konferencji. Debaty miały różny zakres tematyczny dotyczący ówczesnego miasta, poruszały problemy planowania, ochrony zabytków, politykę gruntową, komunikacyjną oraz tzw. higienę urbanistyczną. Przedstawiono studia przypadków obrazujące problemy z obszaru Krakowa, Górnego Śląska oraz Zagłębia Dąbrowskiego.

Uzupełnieniem konferencji były wycieczki. Pierwszego dnia zwiedzano Kraków pod kierownictwem Związku Architektów Województwa Krakowskiego, ostatniego dnia – Katowice i część okręgu przemysłowego Śląska i Zagłębia. Prof. Drexler zaprosił uczestników na kolejną konferencję TUP we Lwowie, która jednak w przyszłości nie doszła w tym mieście do skutku.

Wiele też głoszonych 90 lat temu jest dzisiaj nadal aktualnych. Problem właściwego gospodarowania gruntami, kształtowania miasta zgodnie z zasadą „*proporcjonalnego dowania*” oraz prowadzenie właściwej polityki gruntowej – dotyczy również i NAS. Różni się jednak podejście do **czasu**. Ważniejsze od jego nadgania są w działaniach współczesnego urbanisty: **jakość i logika**.

[AAT]

ZAGADNIENIA URBANISTYKI W POLSCE

I Konferencja

Towarzystwa Urbanistów Polskich

Kraków-Katowice 2-4 października 1930 roku

PROGRAM

Kraków, czwartek 2 października 1930 roku

godz. 10.00:

Otwarcie Konferencji. Przemówienie Prezesa

T.U.P. *inż. arch. Adama Paprockiego*

Wybór Prezydium

Nowoczesne cele i główne wytyczne planowania miast w dobie obecnej: *prof. Politechniki Tadeusz Tołwiński*

Polityka gruntowa miast: *Teodor Teplitz*

Rozbudowa miast w związku ze sprawą mieszkaniową: *arch. Józef Jankowski*

godz. 12.00:

Przerwa w obradach, zwiedzanie miasta pod kierownictwem Związku Architektów Woj. Krakowskiego

godz. 6 pp.:

Sala Miejskiego Muzeum Przemysłowego, ul. Smoleńsk 19

Ochrona zabytków architektury i przyrody:

inż. arch. Antoni Karczewski

Plany regulacyjne Wielkiego Krakowa;

inż. Andrzej Kłeczek, starszy radca budownictwa miejskiego, Kraków.

godz. 9 wieczór:

Zebranie Towarzystwa.

PROGRAM

Katowice, piątek 3 października 1930 roku

godz. 8 rano:

Odjazd do Katowic

Katowice, sala Syndykatu Polskich Hut Żelaznych, ul. Lompy.

godz. 12.00:

Dalszy ciąg konferencji

godz. 6 pp.:

Plany regionalne i plany ogólne wielkich miast:

inż. Stanisław Różański

Higjena Urbanistyczna: *inż. Zygmunt Rudolf*

Sieć komunikacyjna miasta nowoczesnego:

prof. Politechniki Ignacy Drexler

Tereny zabawno-sportowe w planie rozbudowy

miasta: *inż. Eugeniusz Zaczyński.*

godz. 4 pp:

Przerwa.

godz. 6 pp:

Wykorzystanie terenów podkopanych dla celów

budowlanych: *inż. arch. Tadeusz Michejda*

Katowice i Górnośląski okręg przemysłowy:

inż. arch. Lucjan Sikorski, radca bud. miejsk. Katowice.

PROGRAM

Katowice, sobota, 4 października 1931 roku

godz. 10 rano:

Wycieczka i zwiedzanie Górnośląskiego okręgu

przemysłowego i Zagłębia Dąbrowskiego pod

przewodnictwem *inż. L. Sikorskiego i M. Laubitza.*

Przebieg obrad podczas I Konferencji TUP, Kraków – Katowice, 2 – 4 października 1930 roku

ZMIANY LEGISLACYJNE ZWIĄZANE Z PROCESEM PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

W dniu 6 listopada 2019 roku Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy **Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw**, przedłożony przez Ministra Rozwoju. Wg projektodawców: Proces inwestycyjno-budowlany zostanie uproszczony i przyspieszony. Chodzi o uproszczenie zbyt rygorystycznych procedur, usunięcie nadmiernych obowiązków po stronie inwestora oraz doprecyzowanie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne. Łatwiej będzie można zalegalizować, co najmniej 20-letnie, samowole budowlane. Dzięki temu zostaną one włączone do systemu kontroli bezpieczeństwa. Warunkiem uproszczonej, bezpłatnej procedury będzie przedstawienie ekspertyzy technicznej, potwierdzającej możliwość bezpiecznego użytkowania obiektu i geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej. W zmianie Prawa budowlanego zaproponowano, aby projekt budowlany składał się z: 1) projektu zagospodarowania działki lub terenu (usytuowanie, układ komunikacyjny, informacja o obszarze oddziaływania obiektu); 2) projektu architektoniczno-budowlanego (układ przestrzenny, projektowane rozwiązania techniczne i materiałowe); projektu technicznego (opis konstrukcji, instalacji, charakterystyka energetyczna). Osoby budujące będą składać mniej dokumentów. Dotyczyć to będzie etapu składania wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie. Nowe przepisy mają wejść w życie po 6 miesiącach od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Decyzję Rady Ministrów dotyczącą zmiany Prawa Budowlanego można znaleźć na stronie:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12321551/12583643/12583648/dokument426498.pdf>

Rada Ministrów 10 grudnia 2019 roku przyjęła projekt nowelizacji ustawy o **prowadzeniu polityki rozwoju** oraz zdecydowała o skierowaniu go do Sejmu. Wśród zmian wpro-

wadzono m.in. koniec koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz nową strategię rozwoju ponadlokalnego. W pierwszym etapie zmiany mają na celu integrację wymiaru społeczno-gospodarczego i przestrzennego w dokumentach strategicznych, przygotowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Na poziomie krajowym następuje odejście od długookresowej strategii rozwoju kraju i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Jej rolę mają w przyszłości spełniać dwa dokumenty. Pierwszy z nich to wprowadzony nowy dokument wizyjny, czyli **Koncepcja Rozwoju Kraju**, która ma zostać przyjęta w terminie dwóch lat od wejścia w życie ustawy oraz **średniookresowa strategia rozwoju kraju**, łącząca aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne. System dokumentów strategicznych na poziomie krajowym zostać ma uzupełniony innymi politykami publicznymi. Planowana jest rezygnacja z dotychczasowej formy działań na poziomie samorządów województw, którym mają być przyznane kompetencje w zakresie przygotowywania **strategii ponadregionalnej**. Projekt zakłada, że nowe rozwiązania mają obowiązywać po 3 miesiącach od daty ich ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Zmianę Prawa Budowlanego (...) oraz ustawę o prowadzeniu polityki rozwoju znaleźć można stronie:

<https://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-rady-ministrow/projekty-ustaw-przeslan/2887,Projekty-ustaw-przeslane-do-Sejmu-RP.html?search=745514715557>

Rada Ministrów przyjęła również 17 grudnia 2019 roku, a następnie skierowała do Sejmu 20 grudnia 2019 roku - Projekt ustawy o zmianie ustawy – **Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz niektórych innych ustaw**. Uszczegółowiono zasady wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych oraz doprecyzowano relacje prawne między wykonawcami tych prac a organami administracji geodezyjnej i kartograficznej. Za interesującą

należy uznać zmianę dotyczącą udostępniania zbiorów danych, które mają być nieodpłatne. Dotyczyć to będzie m.in. ortofotomapy (specjalnie przetworzone zdjęcia lotnicze lub satelitarne), państwowego rejestru podstawowych osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych, a także wybranych danych dotyczących działek ewidencyjnych oraz budynków wg Klasyfikacji Środków Trwałych. Rozwiązanie to wychodzi naprzeciw polityce otwierania danych publicznych określonej w „Programie otwierania danych publicznych” z 2016 roku.

W dniu 24 grudnia 2019 roku opublikowano w Dzienniku Ustaw RP Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2019 roku zmieniające **rozporządzenie w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych** (poz. 2494). Jego treść dostępna jest na stronie: <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2019/2494/1>

KRONIKA WYDARZEŃ ZG TUP

KOLEGIUM TUP

W dniu 6 września 2019 roku, w Warszawie, odbyło się zebranie Zarządu Głównego połączone z Kolegium TUP, w którym uczestniczyli prezesi i delegowani członkowie poszczególnych oddziałów Towarzystwa oraz przedstawiciele Zarządu Głównego TUP. Podczas spotkania wybrzmiały zagadnienia:

- rozstrzygnięcie II etapu Konkursu na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce – edycja 2019;
- informacja o pracach legislacyjnych nad projektem ustawy o planowaniu przestrzennym;
- aktualna sytuacja finansowa TUP;
- propozycja treści ankiety członkowskiej;
- analiza zasad postępowania przy rozstrzygnięciu zaległych wniosków przy nadawaniu tytułu Rzeczoznawcy TUP;
- monitorowanie specustawy mieszkaniowej.

W spotkaniu brali również udział zaproszeni przedstawiciele administracji państwowej oraz bratnich stowarzyszeń społeczno-zawodowych (członkowie Kapituły Konkursu PP 2019).

KONFERENCJE, DEBATY, DYSKUSJE Z CZYNNYM UDZIAŁEM ZG TUP

- „*Ład przestrzenny i jakość krajobrazu architektonicznego Warszawy*”, Debata publiczna organizowana przez TUP, podczas Targów Mieszkaniowych, Nowe MIESZKANIE, Nowy DOM, organizowanych przez Murator Expo na warszawskim Torwarze, 7 września 2019 roku; Debatę prowadził prezes TUP – Kol. Tomasz Majda;
- Konferencja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „*Ochrona i kształtowanie przestrzeni publicznych*”, współorganizowanej przez Towarzystwo Urbanistów Polskich i Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki. Konferencji towarzyszyła wystawa „*Przestrzeń dobra dla ludzi*”, której kuratorem była wiceprezes TUP - Kol. Anna Aneta Tomczak. Warszawa, 16 września 2019 roku, SARP, NiAU, ul. Foksal 4;
- „*Forum Gruntów i Infrastruktury GRIN 2019*”, czynny udział w panelu dyskusyjnym „*Sekretna sztuka gospodarowania przestrzennego*” Wiceprezes TUP - Kol. Maciej Borska; 16-17 września 2019
- Konferencja „*Wody opadowe – aspekty prawne, ekonomiczne i techniczne*” w Poznaniu. W konferencji ZG TUP reprezentował Prezes TUP Tomasz Majda, który w referacie „*Adaptacja miejscowości do zmian klimatu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego*” przedstawił uwarunkowania, podstawy formalne oraz możliwości przekształceń przestrzennych korzystnych dla zmian klimatycznych. Za istotne uznał stworzenie lokalnych podstaw prawnych w kreowaniu przestrzeni. Poznań, 1-3 października 2019 roku;

- Posiedzenie naukowe „*Planowanie przestrzenne w dobie transformacji. Aktualne problemy i zagadnienia*”, współorganizowane przez TUP i WNoZ GP UMK, Toruń, 14 listopada 2019 roku;
- „*Kongres Polityki Miejskiej*”, czynny udział i patronat TUP nad Krajowym Forum o mieście, Kielce, Zakładowa 1;
- „*The 3rd International Conference on Amphibious Architecture, Design and Engineering*”. Wystąpienie pod tytułem: „*Striving for urban waterfront perfection. The Case of first Warsaw Riverfront urban development competition*” miał prezes Kol. Tomasz Majda, wspólnie z Małgorzatą Mirecką oraz Juddytą Wesołowską. Warszawa, 13-16 października 2019;
- „*Ochrona ład przestrzennego a wykładnia przepisów. Perspektywa prawna i urbanistyczna*”, czynny udział prezesa Kol. Tomasz Majdy. KPZK PAN, 28 listopada 2019.

WSPÓLPRACA Z MIiR

W drugiej połowie 2019 roku odbył się szereg roboczych spotkań przedstawicieli ZG z panią dyr. Marią Szwałko z Departamentu Polityki Przestrzennej MIiR, poświęconych m. in. problematyce planowania wojewódzkiego w reformowanym systemie planowania. W związku z koniecznością zapewnienia spójności przepisów o planowaniu przestrzennym z bardziej zaawansowanymi pracami w zakresie podstaw prawnych planowania rozwoju, przystąpiono do aktualizacji założeń reformy planowania przestrzennego. Równoległe mają być kontynuowane prace modyfikujące i uszczegółowiające projekt ustawy Prawo planowania i zagospodarowania przestrzennego, który wstępnie był konsultowany kilka miesięcy temu (*opinia ZG TUP z 28 czerwca 2019 była prezentowana w Biuletynie 1/2019*). Przedmiotem dyskusji były także zasady realizacji zawodu urbanisty, m.in. celowości powrotu do samorządowych

pracownicy urbanistycznych - trybu ich powoływania, składu branżowego, czy kompetencji poszczególnych podmiotów. Tematem spotkania były też warunki zawarcia ramowej umowy, określającej finansowe zasady współpracy TUP z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju.

WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA

Prezes TUP dr arch. Tomasz Majda został zaproszony do udziału w Seminarium „*The Belt and Road Urban Planning and Construction*”, 10 listopada 2019 roku w Pekinie. Tematem przewodnim konferencji, organizowanej przez China Academy of Urban Planning and Design, z udziałem wiceministrów rządu Chin oraz międzynarodowych ekspertów było „*Global cities under the Initiative*”. Dyskusja w czasie spotkania dotyczyła perspektyw i skutków gospodarki inkluzywnej inicjując the Global Value Viable Cities Index and the Potential Cities Index.

Przewodniczący Rady TUP, prof. arch. Piotr Lorens został *General Rapporteur Kongresu ISOCARP*, który odbędzie się w 2020 w Qatarze. Przedmiotem Kongresu będzie „Post-oil City” oraz także wynikające ze zmian klimatu „*Green New Urban Deals*”.

25 listopada odbyło się w Biurze TUP spotkanie Prezesa dr arch. Tomasz Majdy z delegacją Biura Planowania i Zasobów Naturalnych 29 milionowego miasta wydzielonego (jednego z czterech w Chinach) *Chongqing*. Delegacji chińskiej przewodniczyła pani Li Dahong – Główny Planista Miejski, a członkami delegacji byli: pan Huang Yabing Kierownik Sekcji Polityk i Regulacji, pan Yang Wuheng Konsultant Sekcji Badań i Monitoringu, pani An Jing Wiceprezes Sekcji Kapitału Własnego Zasobów Naturalnych, pan Zhang Xiaocheng Prezes Instytutu Geodezji i Monitorowania Planowania oraz Zasobów Naturalnych oraz pan Yao Lipei Wiceprezes Chongqing Country Land

Exchange. Przedmiotem spotkania była wymiana doświadczeń dotyczących gospodarki zasobami naturalnymi w ujęciu systemowym i praktycznym.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE W DOBIE TRANSFORMACJI. AKTUALNE PROBLEMY I WYZWANIA. POSIEDZENIE NAUKOWE W TORUNIU

Zarząd Główny TUP w dniu 8 listopada 2019 roku podjął uchwałę w sprawie rozwiązania Oddziału w Toruniu, w związku z utraceniem przez oddział zdolności do wykonywania obowiązków statutowych. Jednocześnie powołane zostało **Koło TUP w Toruniu przy Oddziale w Warszawie**. Dla uniknięcia negatywnego zjawiska całkowitego zaniku działalności, jakie miało miejsce w takiej sytuacji w Bydgoszczy i Kaliszu przygotowany został wcześniej zarys programu odzyskania zdolności statutowych przez Oddział. Pierwszym etapem było zorganizowane 14 listopada przez kol. dr inż. Krzysztofa Rogatkę spotkanie pomiędzy przedstawicielami Towarzystwa Urbanistów Polskich: Kol. dr arch. Tomaszem Majdą - Prezesem Zarządu Głównego TUP oraz Kol. mgr Bartłomiejem Kolipińskim - Sekretarzem Generalnym Zarządu Głównego TUP, a Dziekanem Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMK prof. Markiem Kejną, w czasie którego dyskutowano o współpracy w zakresie wymiany doświadczeń, realizacji wspólnych projektów oraz budowaniu struktur TUP w Toruniu i regionie. Następnie odbyło się seminarium naukowe: *„Planowanie przestrzenne w dobie transformacji. Aktualne problemy i wyzwania”*, w czasie którego kol. kol. Bartłomiej Kolipiński i Tomasz Majda wygłosili referaty oraz odpowiadali na pytania. Spotkanie, które odbyło się w audytorium Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMK cieszyło się dużym zainteresowaniem studentów, pracowników naukowych i czynnych zawodo-

zawodowo urbanistów toruńskich, dając nadzieję na utrzymanie aktywności lokalnego środowiska. Po seminarium odbyło się towarzyskie spotkanie przedstawicieli ZG TUP z obecnymi członkami Koła TUP w Toruniu, w tym z dotychczasową Prezes Oddziału kol. Wandą Miżutowicz-Wińską oraz kol. Krzysztofem Rogatką. Tematem wiodącym spotkania były szczegóły procesu reaktywowania działalności Oddziału TUP w Toruniu.

Prestawiciele ZG TUP na posiedzeniu naukowym na WNoZ GP UM w Toruniu, 8 listopada 2019 roku.

PATRONATY TUP

Zarząd Główny TUP, wykonując postanowienia przyjęte na początku kadencji 2018-2021, uwzględniając kolegialne głosowania oraz możliwości korespondencyjnego oddawania głosów, przyznał w drugiej połowie 2019 roku patronaty TUP dla następujących wydarzeń:

- *„Gospodarowanie mieniem”* ABRYS, Poznań, 17 września 2019;
- Konferencja *„Wody opadowe – aspekty prawne, ekonomiczne i techniczne”* w Poznaniu. Poznań, 1-3 października 2019 roku;
- **9. PLGBC Green Building Symposium**. Wydarzenie pod hasłem *Driving positive change*, Warszawa, 3 października 2019 roku;
- **VIII Dni Dewelopera 2019**, PZFD, Wrocław, 16 września 2019 roku;

- *HER City: Housing – Environment – Resilience*, Gdańsk, 9 października 2019 roku
- *BETTER URBAN LIFE. Warsaw and Zurich, two metropolitan regions in transformation*. Warszawa, 10 października 2019 roku;
- „*International Conference on Amphibious Architecture, Design and Engineering 2019*”, Konferencja Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. Warszawa 13-16 października 2019;
- *III Metropolitalny Kongres Rewitalizacji*, Gdańsk, 22-23 czerwca 2020 roku;
- *A<FESTIVAL, Festiwal twórców przestrzeni miejskiej*, Katowice, 23–27 października 2019 roku;
- „*Różne Oblicza Gospodarki Przestrzennej*” - Konferencja SGGW, Warszawa, 25 października 2019 roku;
- *Kongres polityki miejskiej*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów wraz Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju. Kielce, 14-16 listopada 2019 roku;
- „*Redefining Cities in View of Climatic Changes*” - Konferencja Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. Warszawa 20-21 listopada 2019.

PEŁNOMOCNICTWA TUP

Na podstawie § 9, § 25 i § 58 Statutu Towarzystwa Urbanistów Polskich Zarząd Główny TUP udzielił pełnomocnictwa do prowadzenia działalności gospodarczej przez Oddział Towarzystwa Urbanistów Polskich w Gdańsku na czas od 5 września 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku w zakresie zawierania umów cywilnoprawnych i podpisywania innych rodzajów umów i oświadczeń woli, związanych z realizacją umowy zawartej z Saur Neptun Gdańsk S.A., której przedmiotem jest organizacja projektu *Mentor & Student Research Lab 3.0: The public spaces of tomorrow*, do wysokości zobowiązań finansowych w kwocie 20 000,00 PLN netto jednorazowo.

JUBILEUSZ TUP

Zarząd Główny TUP, na posiedzeniu w dniu 8 listopada 2019 roku rozpoczął działania formalne związane z przygotowaniem do obchodów Roku Jubileuszowego 2023. Uchwałą nr 20/11/2019 ZG powołał komisję, nazwaną **Komisją Jubileuszową**, której celem podstawowym jest zainicjowanie, a następnie koordynowanie przygotowań obchodów 100-lecia TUP. W skład Komisji weszli: Kol. Anna Aneta Tomczak, Kol. Piotr Lorens, Kol. Małgorzata Havel, Kol. Barbara Knapik, Kol. Janusz Korzeń, Anna Kowalska, Kol. Hanna Kowińska. W uchwale wskazano cele pośrednie funkcjonowania powołanej grupy, do których należą: 1) sformułowanie koncepcji programowej obchodów Jubileuszu, z której wynikać powinny poszczególne zadania konieczne do realizacji w ramach przygotowań jubileuszowych; 2) powołanie zespołów do realizacji poszczególnych zadań oraz przypisanie im odpowiedzialności wykonawczej; 3) ustalanie harmonogramów realizacji zadań ze wskazaniem poszczególnych etapów wykonawczych; 4) określanie zasad finansowania zadań przed etapem realizacyjnym; 5) koordynowanie inicjatyw zgłaszanych w oddziałach; 6) prowadzenie promocji, przyciąganie partnerów i pozyskiwanie sponsorów na etapie realizacyjnym.

Sformułowany zakres działań został poprzedzony dyskusją merytoryczną w dniu 2 września 2019 roku, w której udział wzięli Prezes TUP, Przewodniczący Rady TUP, członkowie Zarządu Głównego TUP, wyłonieni przedstawiciele z Rady TUP do spraw jubileuszowych oraz przedstawiciele Rady zespołu doradczego w tych sprawach, a także zgłoszeni z oddziałów terenowych TUP oraz chętni współpracować przy organizacji Jubileuszu członkowie Towarzystwa. Dyskusja wskazała również generalne kierunki działań programowych oraz koniecznych inicjatyw.

Najbliższe spotkanie Komisji Jubileuszowej odbędzie się w lutym 2020 roku.

PUBLIKACJE

W ramach tematyki - P u b l i k a c j e - Zarząd Główny TUP umieszcza publikacje o wyjątkowym charakterze badawczym, związane z doświadczeniami praktycznymi lub ciekawe, tematyczne wydawnictwa stanowiące opracowanie własne członków Towarzystwa

JUTRO MIASTA

Nowy tom „**Biblioteki Urbanisty**” przywraca tradycję publikowania sprawozdań z Kongresów Urbanistyki Polskiej. Zawartość 17. tomu „**Biblioteki Urbanisty**” stanowią materiały **VI Kongresu Urbanistyki Polskiej**, który odbył się w czerwcu 2018 roku w **Gdyni**. O jego założeniach i przebiegu pisze we wstępnym artykule Izabela Mironowicz (redaktor wydania), która była koordynatorem programowym całego zdarzenia, ale także spiritus movens pięciu plenarnych i jedenastu mobilnych sesji, które tworzyły kalejdoskop tematów i zróżnicowanych poglądów. W uznaniu kilkuletniego wysiłku jako *kol. Izabela Mironowicz* włożyła w organizację i przygotowanie Kongresu i publikacji pokongresowej Zarząd Główny w dniu 8 listopada 2019, na wniosek Prezesa TUP Tomasza Majdy przyznał kol. Izabeli Mironowicz złotą honorową odznakę TUP.

Publikacja pokongresowa pod redakcją Izabeli Mironowicz została wydana w partnerstwie i dzięki wsparciu finansowemu Związku Miast Polskich i Banku Gospodarstwa Krajowego na licencji Creative Commons CC BY-NV 3.0.

VI Kongres Urbanistyki Polskiej, który odbył się 20–22 czerwca 2018 roku w Gdyni dotyczył przyszłości miasta. Tematyka Kongresu – Jutro miasta – dotyczyła przyszłości miast i ich globalnej i europejskiej perspektywie. Podczas Kongresu odpowiadano na pytania: *Jak będą funkcjonować nasze miasta za dekadę czy ćwierćwiecze (?)*; *Co my, jako urbaniści, powin-*

niemy zrobić, aby funkcjonowały one lepiej, aby stawały się miejscem realizacji życiowych aspiracji wielu ludzi (?); *Co muszą zrobić politycy, zarówno aktywni na szczeblu lokalnym, jak i działający na szczeblu krajowym czy europejskim, by jakość życia w miastach była coraz lepsza (?)* oraz *Jak sami mieszkańcy mogą przyczynić się do tego, aby miasta stawały się coraz lepszym miejscem do życia?*

Publikacja daje odpowiedzi na powyższe pytania oraz kierunki działań w mieście przyszłości, jakie wypracowano podczas obrad VI Kongresu w Gdyni.

Obok sprawozdania z Kongresu w publikacji przedstawiono również relację z towarzyszących wydarzeń, w szczególności: 1) z wystawy „**Wielkie projekty urbanistyczne w Polsce w XXI wieku**”, której kuratorem był Kol. Michał Stangel a producentem wystawy - firma AMS S.A.; 2) z ceremonii wręczenia nagród laureatom konkursów organizowanych przez TUP – z konkursu Lider Dostępności w kategoriach: „Samorząd” i „Przestrzeń publiczna” organizowanego wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji; – z konkursu o doroczne nagrody TUP za magisterskie prace dyplomowe z zakresu urbanistyki, planowania i gospodarki przestrzennej (edycja 2018) oraz z konkursu TUP na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce organizowanego wspólnie ze Związkiem Miast Polskich.

Wydrukowane egzemplarze 17. tomu „**Biblioteki Urbanisty**” zostaną rozesłane do uczestników Kongresu. Są również dostępne w Biurze TUP z możliwością ich bezpłatnego pobrania przez członków TUP. Wersja elektroniczna jest dostępna na stronie TUP, w zakładce Wydawnictwa TUP:

http://www.monografie.tup.org.pl/pliki/2019_BU17/BU17.pdf

Jutro miasta

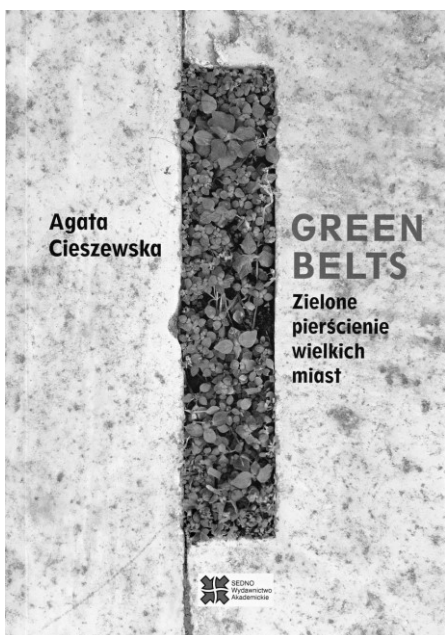
VI Kongres Urbanistyki Polskiej
Prezentacje – Debaty – Wydarzenia

POD REDAKCJĄ
IZABELI MIRONOWICZ

W ramach tematyki - *P u b l i k a c j e* – ZG TUP przedstawia wydawnictwa o tematyce ściśle związane z *ochroną przyrody, środowiska, przekształceniami w krajobrazie i przestrzeni, jakie ukazały się w 2019 roku.*

GREEN BELTS ZIELONE PIERŚCIENIE WIELKICH MIAST

Monografia, której autorką jest *Agata Ciszewska*, stanowi na polskim rynku wydawniczym pierwsze tak obszerne opracowanie, poświęcone problematyce zielonych pierścieni miast i metropolii. Rezultaty i wnioski z prezentowanych badań powinny stanowić lekturę obowiązkową dla wszystkich osób zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategicznym obszarów metropolitalnych, ale też mniejszych miast. Proponowane rozwiązania powinny wejść do kanonu gospodarowania przestrzenią i stać się obowiązkowym elementem planów sporządzanych dla obszarów metropolitalnych (*dr hab. Mariusz Kistowski, prof. UG*).

Novum jest umiejętne przełożenie wyników pracy na praktyczny, planistyczny wymiar i uwzględnienie w proponowanej koncepcji dynamiki procesów urbanizacyjnych, oczekiwań społecznych i swoistości zasobów środowiska. Praca, poza niewątpliwymi wartościami naukowymi, daje odbiorcy intelektualną przyjemność, wynikającą z inteligentnego ujęcia tematu, przejrzystej struktury oraz świetnego w odbiorze klarownego stylu podania nawet specjalistycznych i skomplikowanych treści (*prof. dr hab. Beata Reszka, UPWr*).

OCHRONA PRZYRODY W POLITYCE PRZESTRZENNEJ MIAST

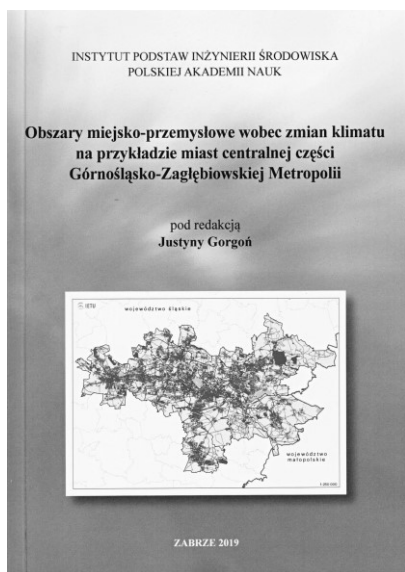
Książka autorstwa *Renaty Giedych* poświęcona jest uwarunkowaniom formalnoprawnym ustanawiania i kształtowania obszarów chronionych położonych w granicach miast.

Jej zasadniczym przesłaniem jest zwrócenie uwagi na potrzebę zmiany paradygmatu ochrony przyrody w mieście z typowo zachowawczej na aktywną, uwzględniającą szeroki wachlarz celów ochrony (w tym także społecznych) i uznającą potrzebę traktowania obszarów chronionych w mieście jako obszarów funkcjonalnych.

OBSZARY MIEJSKO-PRZEMYSŁOWE WOBEĆ ZMIAN KLIMATU NA PRZYKŁADZIE MIAST CENTRALNEJ CZĘŚCI GÓRNOŚLĄSKO- ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII

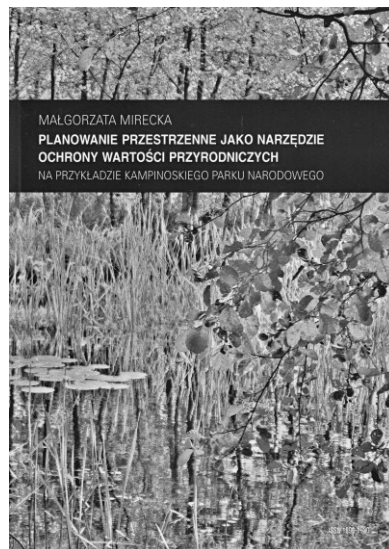
W publikacji, wydanej pod redakcją *Justyny Gorgoń*, zaprezentowano kierunki i sposoby wzmocnienia odporności obszaru obejmującego 16 miast, zlokalizowanych w Aglomeracji Górnośląskiej, poprzez działania systemowe ukierunkowane na ograniczenie negatywnych skutków zmian klimatu oraz budowanie potencjału adaptacyjnego, zarówno poszczególnych miast, jak i całej konurbacji. Omówiono instrumenty pozwalające kształtować odporność obszaru z poziomu administracyjno-organizacyjnego, a także przy użyciu instrumentów planistycznych i mechanizmów finansowych.

Publikacja powstała m.in. na bazie prac własnych prowadzonych w IETU oraz w ramach współpracy IETU i firmy Arcadis, zainicjowanej przy realizacji projektu Ministerstwa Środowiska „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców”.

OCHRONA PRZYRODY W POLITYCE PRZESTRZENNEJ MIAST

Autorką monografii jest *Małgorzata Mirecka*. Publikacja jest próbą sprawdzenia na ile planowanie przestrzenne jest lub może być skutecznym instrumentem w ochronie przyrodniczych wartości miejsca.

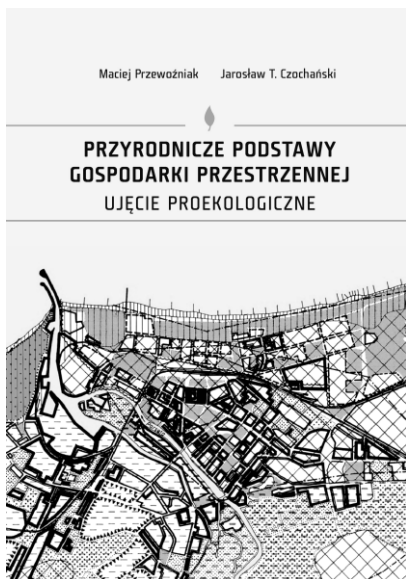

Kampinoski Park Narodowy, został wybrany do badań ze względu na szczególną rolę, jaką w ogólnokrajowym systemie ochrony przyrody pełnią parki narodowe. Presja urbanistyczna na park, stanowiący część stołecznej aglomeracji, jest olbrzymia i pomimo nałożonych od wielu lat reżimów ochronnych wydaje się trudna do powstrzymania. Realizację ochrony wartości przyrodniczych na gminnym poziomie planowania, bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie ustaleń dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, zbadano poddając analizie dokumenty planistyczne szczebla lokalnego, tj. studia uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego wszystkich gmin „parkowych” oraz wybrane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ich realizację z faktycznymi

procesami zachodzącymi na tym obszarze. Przeprowadzone badania pozwoliły na postawienie diagnozy w zakresie skuteczności planowania przestrzennego w ochronie wartości przyrodniczych.

PRZYRODNICZE PODSTAWY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ UJĘCIE PROEKOLOGICZNE

Autorami publikacji są: *Maciej Przewoźniak i Jarosław T. Czochoński.*

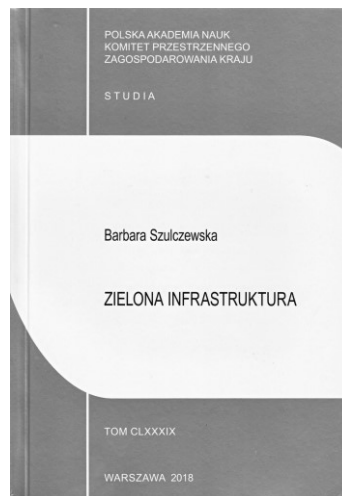

Praca jest pierwszą książką w Polsce pokazującą relacje i korzyści jakie człowiek może czerpać z potencjału środowiska przyrodniczego, zarazem zachowując jego najcenniejsze zasoby dla przyszłych pokoleń, z poszanowaniem ładu przestrzennego i kreowaniem poprawnych relacji człowiek-środowisko (*prof. Marek Degórski*). Według *prof. Marka Dutkowskiego*, praca ma wyjątkowe wartości naukowe, ponieważ autorzy wskazują w pracy teoretyczne założenia, które zweryfikowali w praktyce planistycznej i realizacyjnej w wyniku wieloletniej pracy badawczej i praktyki zawodowej.

Szczególnie cenna w książce jest opisywana metodyka przygotowywania opracowań przyrodniczych uwarunkowanych prawnie. Autorzy przedstawiają podstawy oraz zasady opracowań ekofizjograficznych, planów ochrony przyrody dla różnych obszarowych form ochronnych oraz istotę oceny oddziaływania na środowisko (OOS). Powyższe zasady obrazują poprzez analizę przypadków z Warszawy, Borów Tucholskich oraz innych części Polski.

ZIELONA INFRASTRUKTURA

Książka, autorstwa *Barbary Szulczewskiej*, podejmuje próbę całościowego opisu koncepcji zielonej infrastruktury w różnych skalach i obszarach funkcjonalnych. W literaturze polskiej brakowało takiego ujęcia, a wydaje się ono potrzebne jako punkt wyjścia do dalszej dyskusji nad polskimi interpretacjami tej koncepcji i możliwościami jej stosowania w Polsce.

Książka powstała głównie z myślą o urbanistach, planistach przestrzennych i architektach krajobrazu, działających w skalach urbanistycznych oraz studentach tych kierunków. Dotyczy ona zagadnień istotnych dla formułowania strategii sieci zielonej infrastruktury.

PRZEGLĄD KOMUNALNY ROZWÓJ I ŚRODOWISKO

„Przegląd Komunalny” to najbardziej rozpoznawalne czasopismo dotyczące branży komunalnej i ochrony środowiska, wydawane od ponad 25 lat przez ABRYS. Misją „Przeglądu Komunalnego” jest przekazywanie praktycznej wiedzy kadrze zarządzającej z branży komunalnej, a także reprezentantom sektora samorządowego. Czytelnik znajdzie tu wywiady, porady, informacje o nowoczesnych rozwiązaniach i technologiach oraz interpretacje prawa dotyczące najważniejszych obszarów gospodarki komunalnej. Miesięcznik jest współredagowany przez liczne grono ekspertów i autorytetów w swoich dziedzinach. Nakład czasopisma to 6 000 egzemplarzy.

Od 2019 roku nasze Towarzystwo, w partnerstwie ze Związkiem Miast Polskich i Instytutem Rozwoju Miast i Regionów - jest współredaktorem ukazującej się co trzy miesiące wkładki „**Rozwój i środowisko**”, poruszającej problemy urbanistyczne. Do tej pory wyszły cztery takie wkładki, o następującej tematyce wiodącej: w maju 2019 – „Woda i zieleń w przestrzeni”, w sierpniu 2019 – „Efektywna gospodarka przestrzenna”, w listopadzie 2019 – „Partycypacja społeczna”, w lutym 2020 – „Odnowa urbanistyczna”.

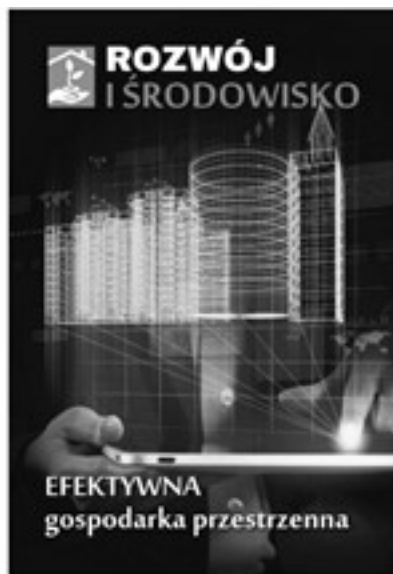
Celem wydawnictwa jest upowszechnianie wiedzy na tematy zrównoważonego rozwoju miast w kręgach samorządowych, do których adresowany jest „Przegląd Komunalny”. Kompetentne artykuły dotyczące zagadnień urbanistycznych powinny pomóc usprawnić przepływ informacji i zwiększyć wpływ naszego środowiska na proces decyzyjny i faktyczne przemiany w przestrzeni.

Jak napisał we wstępie do pierwszego wydania wiceprezes TUP, *urbanistyka jest zbyt ważna, żeby pozostawić ją tylko urbanistom, a polityka przestrzenna, by pozostała wyłącznie w rękach polityków. Kształt naszych miast i wsi coraz częściej nie wynika z szeroko zakrojonych*

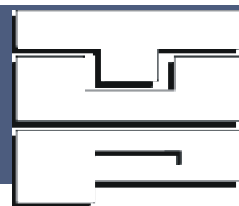
planów, a z sumy jednostkowych, pozornie niewiele znaczących decyzji różnych uczestników życia w przestrzeni – samorządowców, przedsiębiorców i mieszkańców. Wszyscy oni powinni być świadomi wartości zastanego środowiska i umieć ocenić szersze konsekwencje swoich działań. W zakresie społecznej odpowiedzialności etycznej każdego uczestnika tej gry leży to, by być krytycznym względem własnych dokonań. W obliczu dynamicznego postępu wiedzy i technologii należy mieć świadomość, że regulacje prawne nie są dostatecznym gwarantem wysokiej jakości przestrzeni. Nowe wydawnictwo ma wzmacniać i upowszechniać dorobek urbanistyki, jako sfery praktycznego działania. Aby przez powszechniejsze rozpoznanie i poszanowanie wartości przestrzeni, jakość życia Polaków osiągnęła wyższy niż dotąd poziom.

Wydania „Przeglądu komunalnego” zawierające wkładkę „Rozwój i środowisko” rozsyłane są bezpłatnie na adresy wysyłkowe wszystkich członków TUP, figurujące w zestawieniach sporządzonych w oddziałach. Wydawnictwo nie ma wersji elektronicznej, więc nie ma innej drogi dostępu do niego. Osoby, do których przesyłki pocztowe **nie docierają** proszone są o kontakt z Biurem TUP.

„Rozwój i środowisko” ma przekazywać wiedzę i doświadczenia członków TUP w formie przystępnej dla szerszej grupy odbiorców. Zachęcamy Koleżanki i Kolegów do zmierzania się z takim wyzwaniem, o przekazywanie propozycji tematów oraz podejmowanie się przygotowywania uzgodnionych atrakcyjnych tekstów. Prosimy też o przekazywanie krytycznych opinii na temat wydawanej wkładki, co pozwoli nam doskonalić jej przekaz. Ale przede wszystkim **liczymy na poszerzenie grona współpracowników**. W tej sprawie prosimy kontaktować się bezpośrednio z kolegami Maciejem Borsą (maciej.borsa@xl.wp.pl) lub Januszem Korzeniem (janusz_korzen@o2.pl).

Rozwój i środowisko w 5/2019 i 11/2019 numerze Przeglądu Komunalnego.

Biuletyn NR 2/2019

obejmujący okres od **1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku**
opracowany przez **Zarząd Główny Towarzystwa Urbanistów Polskich**
Kadencja 2018-2021

Redakcja i opracowanie graficzne *Kol. Anna Aneta Tomczak*

Publikacja elektroniczna, wydruk tradycyjny: 10 sztuk

W Biuletynie wykorzystano teksty: *Kol. Macieja Borsy* [MB], *Kol. Tomasza Majdy* [TM],
Kol. Barłomieja Kolipińskiego [BK], *Kol. Anny Anety Tomczak* [AAT], *Kol. Magdaleny Szmyt-
kowskiej* [MSz] oraz materiały *ZG TUP* [ZG]
ZG TUP dziękuje Koleżankom i Kolegom za udostępnienie zdjęć zamieszczonych Biuletynie.

Grudzień 2019

28